

Başvuru Tarihi: 24.03.2023 / Kabul Tarihi: 14.07.2023 / Özgün Makale

HÜADK FOLKLOR ARŞİVİ DERLEME FİŞLERİ: DİYARBAKIR 1938

Begümhan KES¹

ÖZ

HÜADK (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı) Folklor Arşivi, 1937-1952 yılları arasında Türkiye'nin 62 ilini kapsayan 17 derleme gezisinden elde edilen derleme fişleri ve diğer dökümanlar ile mum ve taş plaklarından oluşan önemli bir müzik arşividir. Derleme gezilerine Halil Bedi Yönetken, Muzaffer Sarısözen, Rıza Yetişen, Hasan Ferit Alnar, Necil Kazım Akses, Cevad Memduh Altar, Tahsin Banguoğlu, Nurullah Şevket Taşkiran ve Mahmut Ragıp Kösemihal gibi önemli isimler derleyici olarak katkı sağlamışlardır.

Bu çalışma, HÜADK Folklor Arşivi'nde bulunan 6 Temmuz-7 Temmuz 1938 tarihleri arasında Diyarbakır'da gerçekleştirilmiş olan derleme gezisine ilişkin "DİYARBAKIR 1938" dosyasındaki belgelerin tanıtılmasını ve derlenen eserler hakkında söz konusu belgelerde kayıt altına alınmış bilgilerin bir araya getirilerek aktarılmasını amaçlamaktadır. Diyarbakır 1938 dosyasında bulunan 24 adet derleme fişi ve derlemelerle ilgili belgeler aslına sadık kalınarak aktarılmış, ulaşılan sonuçlar tablo ve grafik gösterimleriyle sergilenmiştir. Çalışmada döküman analizi ve literatür taraması yöntemleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: HÜADK Folklor Arşivi, Ankara Devlet Konservatuarı, Arşiv, Diyarbakır.

¹ Öğr. Gör., Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı Müzik Bilimleri Bölümü,
E-mail: begumhankes@hacettepe.edu.tr
ORCID ID: 0000-0001-9886-4584.

HUASC FOLKLORE ARCHIVE COMPILATION FORMS: DİYARBAKIR 1938

ABSTRACT

HUASC (Hacettepe University Ankara State Conservatory) Folklore Archive is an important music archive consisting of compilation forms and other documents, wax and gramophone records collected from 17 compilation trips covering 62 provinces of Turkey between 1937-1952. Important names such as Muzaffer Sarısözen, Ulvi Cemal Erkin, Halil Bedii Yönetken, Rıza Yetişen, Hasan Ferit Alnar, Necil Kazım Akses, Cevad Memduh Altar, Tahsin Banguoğlu, Nurullah Şevket Taşkıran and Mahmut Ragıp Kösemihal participated as collectors in these collection trips.

This study aims to introduce the documents related to the collection trip that took place in Diyarbakır on July 6-7, 1938, which are included in the "DIYARBAKIR 1938" file in the HÜADK Folklore Archive, and to bring together the information recorded in these documents about the collected works. 24 collection forms and documents related to the collections in the Diyarbakır 1938 file were faithfully transferred, and the results obtained were exhibited through tables and graphic representations. Document analysis and literature review methods were used in the study.

Keywords: *HUASC Folklore Archive, Ankara State University, Archive, Diyarbakır.*

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı, 6-7 Temmuz 1938 tarihleri arasında Diyarbakır’da gerçekleştirilmiş olan derleme gezisine ilişkin, HÜADK (Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarı) Folklor Arşivi’nde² bulunan yazılı ve görsel olarak kayıt altına alınmış bilgilerin bir araya getirilerek aktarılmasıdır.

Bu amaç doğrultusunda, Arşiv’de muhafaza altında bulunan yazılı ve görsel belgeler arasında Diyarbakır derlemeleriyle ilgili olan orijinal nüshalar incelenmiştir.

Çalışmada,

- “*Diyarbakır 1938 Plak No: 327-334 Band No: 27*” başlıklı klasör dosyada yer alan derleme fişleri
- “*F. Arşivinin derlediği plaklar No:1-410*” başlıklı *Ankara Devlet Konservatuarı Demirbaş Defteri*’nin 80.-81. sayfaları arasında yer alan, el yazıyla doldurulmuş bir adet ayrıntılı liste
- “*Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi*” başlıklı klasör dosyada yer alan, daktilo ile yazılmış bir adet ayrıntılı liste
- “*Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu – Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler*” başlıklı klasör dosyada yer alan, daktilo ile yazılmış bir adet ayrıntılı liste merccek altına alınmıştır.

2. YÖNTEM

Çalışma, Diyarbakır derlemeleriyle ilgili Arşiv’de yer alan belgelerin listelendiği *Giriş* bölümü, çalışmaya konu olan eserlerle ilgili ayrıntıların verildiği *Derleme Fişlerinde Yer Alan Bilgiler* bölümü ve Diyarbakır derlemeleriyle ilgili diğer defter ve listelerdeki bilgilerin sunulduğu *Diyarbakır 1938 Dosyasına İlişkin Diğer Belgelerde Yer Alan Bilgiler* bölümü olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır.

² Çalışma içinde bundan böyle “Arşiv” ifadesi kullanılacaktır.

Derleme Fişlerinde Yer Alan Bilgiler kısmında; çalışmaya konu olan eser başlıkları, bunların hangi derleme fişinde yer aldıkları, plak numaraları, plaktaki yerleri, fişlerde yer alan kaynak kişi bilgileri, eser metinleri, nota ve notlar yer almaktadır. Eserler incelenirken derleme fişlerinin dosyada bulunduğu sıra korunmuş, bu sıraya göre numaralandırma yapılmıştır.

Derleyenler tarafından el yazısı ile doldurulmuş olan fişler herhangi bir düzeltme veya değişiklik yapılmadan aktarılmıştır.

Diyarbakır 1938 dosyasındaki tüm orijinal derleme fişleri *Kaynak Kişi Bilgileri*, *Parçanın Teksti* ve *Düşünceler* olmak üzere 3 kısımdan oluşmaktadır. Fişlerin altında “NOT: Uzun tekstlere fişin arkasında da devam edilecektir.” şeklinde not bulunmaktadır. Her sayfada bir eser yer almakta, eser metninin sığmadığı fişlerde sayfanın arka kısmı kullanılmaktadır.

Kaynak kişi bilgileri, çalışma içerisinde *Kaynak Kişi Künyesi* başlığı altında yer alan tablolarda verilmiştir. Ad Soyad’ın yanında parantez içinde yer alan “S” harfi “söyleyen”, “Ç” harfi “çalan” anlamına gelmektedir. Derleyiciler söyleyen ve çalan kaynağın aynı olduğu durumlarda söyleyen kısmını doldurup, çalan kısmına denden işareti yerleştirmiştir.

Fişlerde yer alan işaret ve simgeler dip notlarla açıklanmıştır. Eski harfli Türkçe olarak yazılmış ya da yazımı anlaşılabilen sözcük ve metinler “*” işareti ile belirtilmiş, orijinal nüshalar taratılarak görsel formunda ilgili kısma eklenmiştir.

Arşiv’de derleme fişleri ile ilgisi bulunan diğer defterler ve listeler dördüncü bölümde ele alınmış, herhangi bir düzeltme veya değişiklik yapılmadan aktarılmıştır. Bu kaynakların düzen ve içeriğiyle ilgili açıklamalar yapılmış, veriler tablo ve grafiklerle gösterilmiştir.

3. DERLEME FİŞLERİNDE YER ALAN BİLGİLER

Diyarbakır 1938 dosyasında 24 adet derleme fişi bulunmakta ve bu fişlerde toplam 24 adet eserin derlenmesine dair bilgiler yer almaktadır (HÜADK Folklor Arşivi. Diyarbakır 1938 Plak No: 327-334 Band No: [Dosya no: 27]). Derleme fişlerinde belirtildiğine göre bütün eserler Ulvi Cemal Erkin, Nurullah Şevket Taşkiran, Muzaffer Sarısözen, Mehmet Arif Etikan’dan

oluşan bir ekip tarafından derlenmiştir. Derleyici isimleri, fişlerde “U. Cemal”, “U. Erkin”, “UC.”, “U”, “N. Şevket”, “N”, “Nu. Taşkıran”, “M. Sözen”, “Muzaffer”, “M.S.”, “M”, “A. Etikan”, “M. Arif”, “Arif”, “A” kısaltmalarıyla belirtilmektedir.

Dosyada yer alan tüm eserler ve ilgili ses kayıtlarının plak numaraları/yerleri, dosyaya eklenme sırasına göre listelenmiş, Tablo 1’de toplu halde sunulmuştur. Orijinal derleme fişlerinde pembe renk ile yazılan numaralar, tablo içerisinde de aynı renk ile gösterilmiştir.

Tablo 1. Diyarbakır dosyası eser listesi

DF ³	Eserin Başlığı	Plak Nr.	Plaktaki Yeri
1	<i>Yemenim Turalıdır</i>	K/327	a1
		A/329	A1
2	<i>Bir İçlik Biçtirdim</i>	B/329	a2
		K/327	C
3	<i>Gelin, Kına Havası</i>	B/329	B
		K/327	b1
4	<i>Gelin Oldum</i>	B/329	D
		K/327	b2
5	<i>Horyat ve Oyun Havası</i>	B/331	A
		K/328	a1
6	<i>Berber Şarkısı</i>	B/331	B
		K/328	b1
7	<i>Şervani Horyat</i>	B/331	D
		K/328	b2
8	<i>Akıfın Ölümü İçin (Gelin Gidek)</i>	B/330	A
		K/329	a2
9	<i>Bayram</i>	B/330	B
		K/329	b1
10	<i>Diyarbakır “Horyat”</i>	B/330	C
		K/329	b2
11	<i>Oyun Havası (Üç Ayak)</i>	B/330	D
		K/329	b3
12	<i>Maya</i>	B/330	E,F
		K/330	a1
13	<i>Koşma</i>	B/331	C
		K/329	a1
		B/332	B

³ “DF” Derleme Fişi’nin kısaltmasıdır. Derleme fişlerinin dosyaya eklendiği sırayı göstermektedir. Metinlerde Derleme Fişi ifadesi geçmemektedir.

14	<i>Oyun Havası (Allı Senem)</i>	K/330	a2
15	<i>Horyat</i>	B/332 K/330	A b1
16	<i>Kırmızı Gül Türküsü</i>	B/332 K/331	C a1
17	<i>Bir Oyun Havası</i>	B/333 K/331	A a2
18	<i>Kaz Türküsü</i>	B/332 K/331	D b1
19	<i>Oyun Havası</i>	B/333 K/331	E b2
20	<i>Oyun Havası</i>	B/333 K/332	B a1
21	<i>Esmâ Hanım</i>	B/333 K/332	C a2
22	<i>Yeni Çıkmuş Kestanenin Harmanı</i>	B/333 K/332	D b1
23	<i>Ayağına Geymiş</i>	K/332 A/334	B:2 A1
24	<i>Bir Horyat</i>	K/332 A/334	B:3 a2

3.1. Yemenim Turalıdır

6.7.1938'de Diyarb.⁴'dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 2'de sergilenmektedir:

Tablo 2. Yemenim Turalıdır Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Sait Şenses (S)
Yaş	41
Meslek	Berber
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Diyarbakırda eskiden işitmiş amma kimden işittiğini hatırlamıyor.

Derleme fişinde, "Parçanın Metni" başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Yemenim turalıdır

⁴ Derleme fişlerindeki yazım şekli korunmuş, düzeltme yapılmamıştır.

Sevdiğim buralıdır
Geçme kapum önünden : //
Yüreğim karalıdır : //
Yaralandım yar elinden yar yar

Yemenimin yeşili,
Gayıbettim eşimi,
Çıkdım dağlar başına, : //
Aramaya eşimi. : //
Yaralandım yar elinden yar yar

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.2. Bir İçlik Biçtirdim

6.7.1938'de D.'den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 3'te sergilenmektedir:

Tablo 3. Bir İçlik Biçtirdim Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Sait Sağlam (S)
Yaş	35
Meslek	Boş
Memleketi	Diyarbakır ⁵ /-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	? ⁶

Künyenin *Memleket* kısmında İlk önce Malatya yazılıp üzeri çizilmiş, daha sonra Diyarbakır eklenmiştir.

Derleme fişinde, "Parçanın Metni" başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Bir içlik biçtirdim sana kolu dar ola
Bir çubuğu yeşil biri al ola
Kadir mevlam öyle bir yar isterim

⁵ "Malatya" yazılmış, üzeri çizilmiştir.

⁶ Derleyici tarafından eklenmiştir.

Ağzı şeker dudakları bal ola

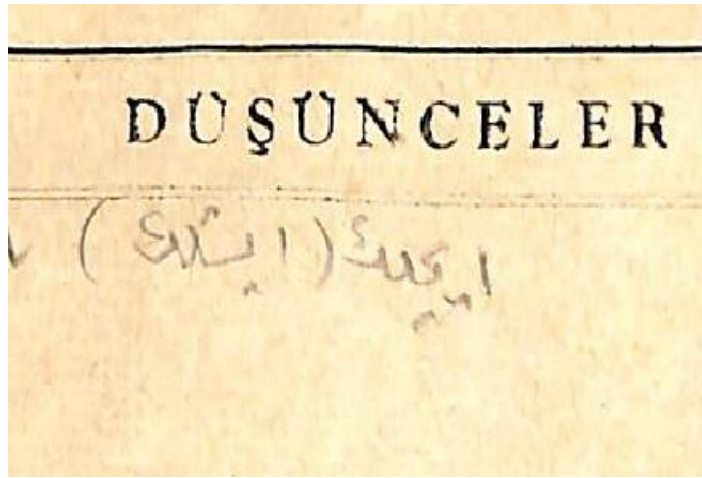
Evlerinin önü oyma dolama

Dolana dolana gel gir odama

Oyarım kaşları benzer kemana

Ağzı şeker dudakları bal ola

Düşünceler kısmında eski harfli Türkçe yazı yer almaktadır:

Görsel 1. Bir İçlik Biçtirdim (Ankara Devlet Konservatuvarı Folklor Arşivi, Diyarbakır 1938 Dosyası)

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.3. *Gelin, Kına Havası*

Diyarbakır'den derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 4'te sergilenmektedir:

Tablo 4. Gelin Kına Havası Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Zehra Köpriciler (S)
Yaş	45
Meslek	Ev kadını
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	? ⁷

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

⁷ Derleyici tarafından eklenmiştir.

2

2 { *Yüksekten alçaktan gördüm boyunu*
Huriden, melekten sordum soyunu
Endami güzel, yondamı güzele
Her yeri güzel

1 { *Gelini, gelini, tökmüş alını*
Asılzadenin gelini
Endami güzel
Yondamu güzel

Düşünceler kısmında “Kına gecesi gelini havluya çıkarırken söylenirmiş.” notu yer almaktadır. Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.4. Gelin Oldum

6.7.38’de Diy.’dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 5’te sergilenmektedir:

Tablo 5. Gelin Oldum Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Kasım İnan (S)
Yaş	42
Meslek	Ticaret odasında sicil memuru
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Gelin oldum gelinliğim bilmedim
Alli da pulli paytonlara binmedim
Bu fani dünyada murad almadım

3 { *Alma dalğam alma? taze kemer⁸ gelini*
 { *Altın kemer sıkmuş ince belini*

Beşbin verdim gemicinin eline

Aldi beni deryaların içine

Ruzğar kopti gemicinin suçu ne

3 { *Alma dal ...*
 { ...

Düşünceler kısmında “? Denizde ölmüş”, “Alaturka ile şüpheli” şeklinde iki not yer almaktadır. Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.5. Horyat ve Oyun Havası

6.7.1938’de Diyarbakır’dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 6’da sergilenmektedir:

Tablo 6. Horyat ve Oyun Havası Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ahmet Yüksek ses
Yaş	70
Meslek	Dellal
Memleketi	Diyarbakır ⁹ /-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Eski

Künyenin *Memleket* kısmında İlk önce Malatya yazılıp üzeri çizilmiş, daha sonra Diyarbakır eklenmiştir.

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Gül kokar gül memenden

Olaydım görpe kuzu

Emeydim gül memenden

⁸ Derleyici tarafından üzeri çizilmiştir.

⁹ “Malatya” yazılmış, üzeri çizilmiştir.

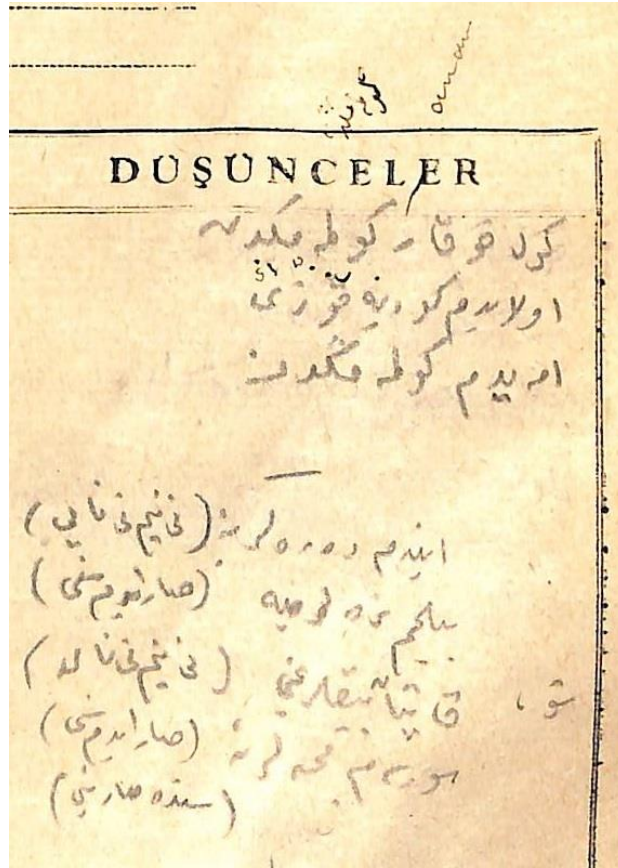
İndim derelerine (ninim nayı)

Bilmem nerelerine (saraydım seni sende sar beni)

Kaytan bıyıklarımı (ninim nayı)

Yürsem memelirene (saraydım seni sende sar beni)

Düşünceler kısmında uzun bir eski harfli Türkçe metin yer almaktadır:

Görsel 2. Horyat ve Oyun Havası (Ankara Devlet Konservatuvarı Folklor Arşivi, Diyarbakır 1938 Dosyası)

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.6. Berber Şarkısı

Diyarbakır'dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 7'de sergilenmektedir:

Tablo 7. Berber Şarkısı Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İbrahim oğlu Ahmet (S)
Yaş	70

Meslek	Dellal
Memleketi	Diayrbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Diyarbakırlı meyzin Mustafa efendiden

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Berber Havuzbaşının gülleri
Şak şak öter bülbülleri
O yarımın, dudu dudu dilleri
Gül kokuyor yanakları
Gül kokuyor memeleri
Havuzbaşının mimesi
Aynaya benzer sinesi
Berberde tıraş eder niceşi (herkesi)
Gül kokuyor aynasi sinemo (sine)
Havuzbaşının mermeri
Ben de severim berberi
Berberde traş eder Bayları
Gül kokuyor elleri*

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.7. Şervani Hoyrat

Derlendiği yer ve tarih belirtilmemiş olan eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 8’de sergilenmektedir:

Tablo 8. Şervani Hoyrat Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İbrahimoglu Ahmet (S)
Yaş	70
Meslek	Tellâl
Memleketi	Diyarbakır/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Diyarbakırlı meyzin Mustafa efendiden 50 yıl önce

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Gel benim kibar yârim
Rahm eyle sinen sârım
Bilseydim aşınan kimdir
Gidim ona yalvarıyım (yavlvarım)
şarkısı
Derya kemanında gördüm günü
Açtım sinesini öptüm yüzünü
Su, su yandım susafçuk
Aman aman kendide ufacık
Ben sana hayran sen bana kurban*

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.8. Akifin Ölümü İçin (Gelin Gidek)

6.7.1938’de Diyarbakır’dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 9’da sergilenmektedir:

Tablo 9. Akifin Ölümü İçin (Gelin Gidek) Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Mehmet Sail Alpay (S)
Yaş	27
Meslek	Garaj Kâtibi
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Eski

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Gelin gidek telefonun başına
Bir tel çekin (iyim) Musulda kardaşıma
O da gelsin cenazemin başına*

3 { *Ninem gel gör şu Akifin (şu fakirin) halini
Felek kırmış kanadını kolunu*

Hüseyiğin dağı taşı bahçalar

Küçük Hanım pencereden def çalar

Huwardalar bir birini parçalar

3 { *Ninem gel gör şu Ak....*
... }

Düşünceler kısmında “Mersiye olarak yapıldığı Akifin ecelile öldüğü halda yakılmasından anlaşılıyor” notu yer almaktadır.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.9. Bayram

6.7.1938’de derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 10’da sergilenmektedir:

Tablo 10. Bayram Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Sait Şen ses (S)
Yaş	41
Meslek	Berber
Memleketi	Diyarbakır ¹⁰ /-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	? ¹¹

Künyenin *Memleket* kısmında İlk önce Malatya yazılıp üzeri çizilmiş, daha sonra Diyarbakır eklenmiştir.

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Sen gideli üç gün kaldı bayrama (de canım)

Bayram olur âlem çıkar seyrana (deyarım)

Sen gideli karaları geymişem (demalım)

Her gelene, her gidene nerede yarım (demişem)

¹⁰ “Malatya” yazılmış, üzeri çizilmiştir.

¹¹ Derleyici tarafından eklenmiştir.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.10. Diyarbakır “Horyat”

6.7.1938’de derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 11’de sergilenmektedir:

Tablo 11. Diyarbakır “Horyat” Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Sait Şen ses (S)
Yaş	41
Meslek	Berber
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	? ¹²

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

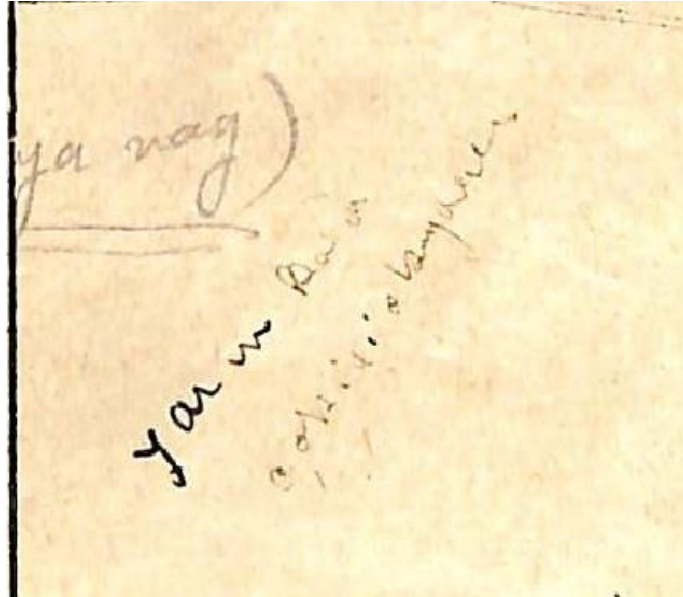
Bülbülem neva bilmem

(zalim) Aşıkam sevda bilmem → [kibar ya nay)

Yar benden yüz çevirmiş

Nedir meramı bilmem

Düşünceler kısmında okunamayan yazı bulunmaktadır:

Görsel 3. Diyarbakır ”Horyat” (Ankara Devlet Konservatuvarı Folklor Arşivi, Diyarbakır 1938 Dosyası)

¹² Derleyici tarafından eklenmiştir.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.11. Oyun Havası (Üç Ayak)

6.7.1938'de Diy.'dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 12'de sergilenmektedir:

Tablo 12. Oyun Havası (Üç Ayak) Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ahmet Yüksek ses (S)
Yaş	70
Meslek	Dellal
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	50 sene evvel ?

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Kızım sana caket alam (alım)

Gey gey bize gel (Gey sallan bize gel)

~~Kızım sana~~

Yavrum caket yasag olmuş

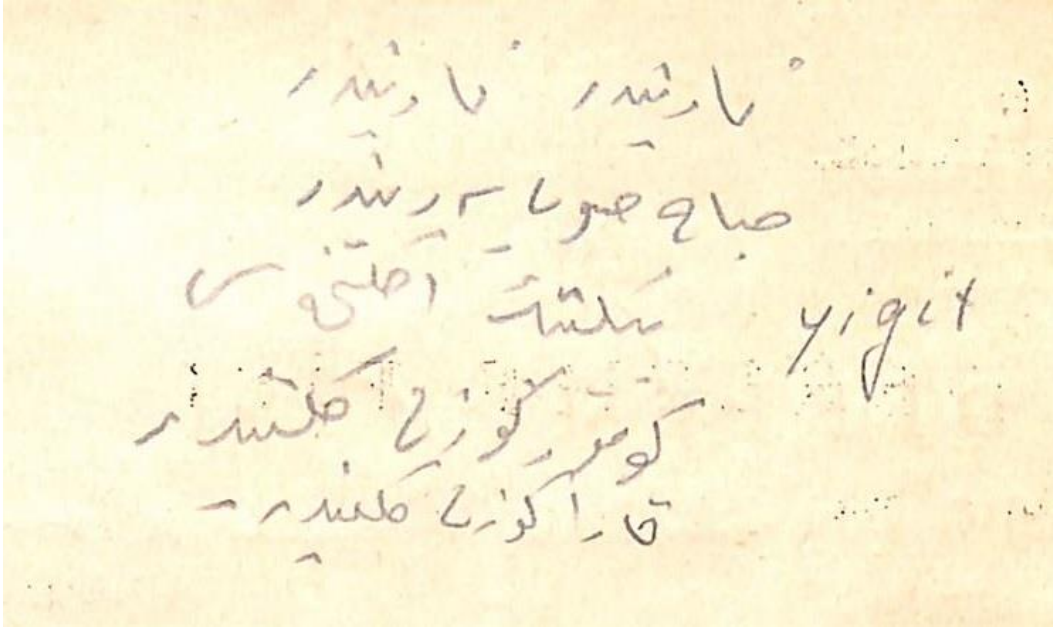
Suyun koynuma gel

Hepsi senin elinden

~~Say~~ Saraydım bellerinden

Emeydim dillerinden

Derleme fişinin arka sayfasında eski harflı Türkçe metin ve “yigit” sözcüğü yer almaktadır:

Görsel 4. Oyun Havası (Üç Ayak) (Ankara Devlet Konservatuarı Folklor Arşivi, Diyarbakır 1938 Dosyası)

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.12. Maya

Diyarbakır'dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 13'te sergilenmektedir:

Tablo 13. Maya Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İbrahim oğlu Ahmet (S)
Yaş	70
Meslek	Tellâl
Memleketi	Diyarbakır
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendisinin 50 sene önce

Derleme fişinde, "Parçanın Metni" başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Kaküllerini sar boynuma dolaştır
Bir öpüş ver beni bundan savuştur
Kadir mevlam beni yara kavuştur
Yürü dilber yürü, sağlığın ile gelesin
şarkısı*

*Güzellerden üç güzel var sevilir
Biri oğlan, biri gelin, biri kız
Oğlan sana, gelin sana, kız bana
Rak (rakı) ver bana sak (saki) ver bana canlıola
O dudakların-beblerin ver ağzıma ırğala
Ben den hayranım sana*

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.13. Koşma

Diyarbakır'dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 14'te sergilenmektedir:

Tablo 14. Koşma Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	İbrahim oğlu Ahmet (S)
Yaş	70
Meslek	Tellâl
Memleketi	Diyarbakır
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Bir güzel on yaşına girince
Koklanmamış gül olur
On birinde hezel konca gül diyip koklarlar
On iki de olma diyip saklarlar
On üçünde cevri cefan çekerler
On dördünde gülbe şeker olup hal olur
On beşinde mahbub yener dişine
On altıda sevda gelir başına
Varar çatar on yedinin yaşına
Uzanır kameti selvi dol olur
On sekizde felek aynasını açar
On dokuzda gönül yaylaya göçer
Yirmisinde gider bir Baya kul olur (evlenir)*

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.14. *Oyun Havas (Allı Senem)*

7.7.1938’de derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 15’te sergilenmektedir:

Tablo 15. Oyun Havas (Allı Senem) Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hafız Ali Akkoç (S/Ç)
Yaş	60
Meslek	Çiftçi
Memleketi	Diyarbakır/-/Şerabî
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Dam üstünde damımış

Yüksektir ayvanımız

Sen ordan gel ben burdan

Tatlasın düşmanımız

Yeri yeri yar başına döndüğüm

Ala gözlerine kurban (hayran) olduğum

Eserin düşünceler kısmında “saz” notu yer almaktadır.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.15. *Horyat*

7.7.1938’de Diyarbakır’dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 16’da sergilenmektedir:

Tablo 16. Horyat Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hafız Ali Akkoç (S)	H. A. Akkoç (Ç)
Yaş	60	-

Meslek	Çiftçi	Çiftçi
Memleketi	Diyarbakır/-/Şerabi	Diyarbakır/-/Şerabi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman		? Eyup-kendi köyünden

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Aman Elem çekiye beni öldürme beyim (Begim)

Biz ölmeden evvel ölenlerdeniz

Hazreti ademden yüzbin yıl evvel

Bu cihan mülküne gelenlerdeniz

Aman

Eserin sözlerinin devamında “üç kıta”, düşünceler kısmında ise “saz” notları yer almaktadır. Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.16. Kırmızı Gül Türküsü

7.7.1938’de derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 17’de sergilenmektedir:

Tablo 17. Kırmızı Gül Türküsü Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hafız Ali Akkoç (S)	Hafız Ali Akkoç (Ç) ¹³
Yaş	60	60
Meslek	Çiftçi	Çiftçi
Memleketi	Diyarbakır/-/Şerabi	Diyarbakır/-/Şerabi
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman		

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Evvel (Bahar) gelmeyince

Kırmızı gül tutmaz imiş (Ey yar

Kırmızı gül tutmayince (Ey yar

Sefil bülbül ötmez imiş

¹³ Bu sütunda yer alan bilgiler, derleme fişinde denden işareti ile gösterilmiştir.

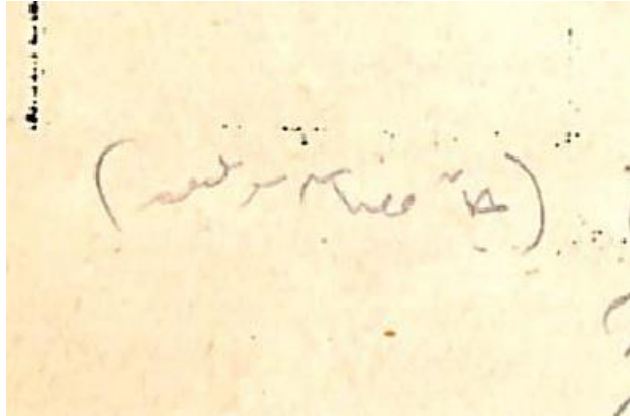
*Bülbüller gelir ötmeye
Sarılıp güle yatmaya
Bağbançılar gül satmaya
Gül kadrini bilmez imiş*

Arka sayfada yer alan sözler:

*Yılda bir kez uryan olur
Bülbül güle hayran olur
Bazı adam hayvan olur
Hayvan adam olmaz imiş*

Hafız alim ölmeyince
* *Teni turap olmayınca*
Dost dosttan ayrılmayınca
Dost kadrii bilmez imiş

* Arka sayfadaki metnin sol yanında eski harfli Türkçe sözcük yer almaktadır:

Görsel 5. Kırmızı Gül Türküsü (Ankara Devlet Konservatuarı Folklor Arşivi, Diyarbakır 1938 Dosyası)

Eserin düşünceler kısmında “saz” notu yer almaktadır.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.17. Bir Oyun Havası

7.7.1938’de derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 18’de sergilenmektedir:

Tablo 18. Bir Oyun Havası Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hafız Ali Akkoç (S)	Hafız Ali Akkoç (Ç) ¹⁴
Yaş	60	60
Meslek	Çiftçi	Çiftçi
Memleketi	Diyarbakır/-/Şerabî	Diyarbakır/-/Şerabî
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	? ¹⁵	

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında söz bulunmamakta, sadece “Sazla” notu yer almaktadır.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.18. Kaz Türküsü

7.7.1938’de Diyarbakır’dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 19’da sergilenmektedir:

Tablo 19. Kaz Türküsü Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hafız Ali Akkoç (S)	Hafız Ali Akkoç (Ç) ¹⁶
Yaş	60	60
Meslek	Çiftçi	Çiftçi
Memleketi	Diyarbakır/-/Şerabî	Diyarbakır/-/Şerabî
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Kendi köyünden Eyup (ölmüş)	

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Bir kazı aldım karıdan

Boynu uzundur borudan

40 adamın kanın kurudan

40 gün oldu kaynadırım kaynamaz

Kaza verdim bir avuç akça (ninemini)

¹⁴ Bu sütunda yer alan bilgiler, derleme fişinde denden işareti ile gösterilmiştir.

¹⁵ Derleyici tarafından eklenmiştir.

¹⁶ Bu sütunda yer alan bilgiler, derleme fişinde denden işareti ile gösterilmiştir.

*Eti gemiğnden pekçe
Ne kazan kaldı ne kepçe
Kırk*

*Kaz değilmiş azmış
40 yıl Kaf dağını gezmiş
Kanadını kuyruğunu düzmüş
Kırk gün... ..*

Eserin düşünceler kısmında “adama nasihat verdiler, tutmadı. Onun üzerine”, “saz” notları yer almaktadır.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.19. Oyun Havası

7.7.938’de derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 20’de sergilenmektedir:

Tablo 20. Oyun Havası Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ahmet Yüksek ses (S)
Yaş	70
Meslek	Dellal
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Dama çıkma dam titrer
Koyunda memen titrer
Şimdi bir ah çekerem
Hind, ile, yemen titrer
Hap nana yar nana
Sürmelim nana*

*Dama çıkmış bir güzel
Damın etrafın gezer.*

*Elinde bir deste gül
Gülü kırandır güzel*

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.20. *Oyun Havası*

Derlendiği yer ve tarih belirtilmemiş olan eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 21’de sergilenmektedir:

Tablo 21. Oyun Havası Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Hafız Ali Akkoç (S)	Hafız Ali Akkoç (Ç) ¹⁷
Yaş	60	60
Meslek	Çiftçi	Çiftçi
Memleketi	Diyarbakır/-/Şerabî	Diyarbakır/-/Şerabî
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman		

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Of
Evleri bu yandadır
Göğnüm ne hayaldadır
Yıkilasi çardaklar
Yarın evine daldadır
yar yar.*

*Aya bak nece gider
Alişmiş gece gider
Elinde bir deste gül
Kokusu Hacca gider.*

Eserin düşünceler kısmında “saz” notu yer almaktadır.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

¹⁷ Bu sütunda yer alan bilgiler, derleme fişinde denden işareti ile gösterilmiştir.

3.21. Esmâ Hanım

7.7.1938’de derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 22’de sergilenmektedir:

Tablo 22. Esmâ Hanım Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ahmet Yüksekse (S)
Yaş	70
Meslek	Dellal
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

Esmâ hanım ne gezersin bostanı
Telli Hanım yeni geymiş fıstani
Yeni çıkmış güzellerin destanı
Aman allah ben vuruldum kafadan
Benim için Hakim gelsin Yafadan

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

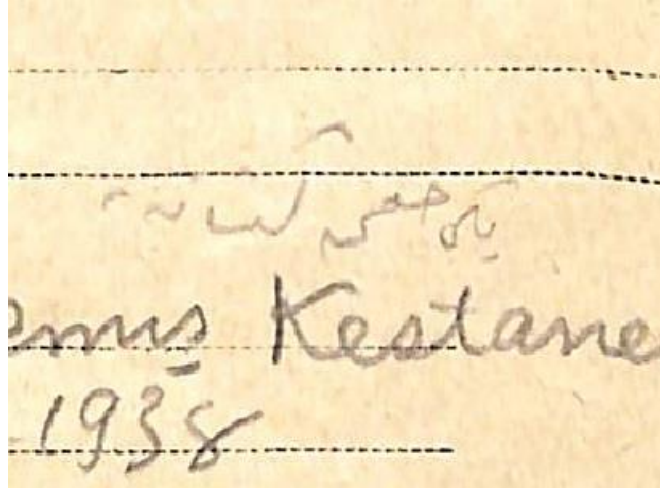
3.22. Yeni Çıkmış Kestanenin Harmanı*

7.7.1938’de derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 23’te sergilenmektedir:

Tablo 23. Yeni Çıkmış Kestanenin Harmanı Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Ahmet Yüksek ses (S)
Yaş	70
Meslek	Dellal
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	-

* Eser başlığının üzerinde eski harfli Türkçe sözcük bulunmaktadır:

Görsel 6. Yeni Çıkmış Kestanenin Harmanı (Ankara Devlet Konservatuarı Folklor Arşivi, Diyarbakır 1938 Dosyası)

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Yeni çıkmış kestanenin harmanı
Elinde var güzellerin fermanı
Sensin şu derdimin (d¹⁸ dermanı
Oyna (Şenvar?) ~~g~~ bıklar deniz dalgalı
Bögün bögün güzellerin başı gavgalı
Oynama güzelim başım sana sevdalı*

Eserin plak numarasının yanında üstü çizilmiş olarak “332/b2 oyun havası” notu yer almaktadır.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.23. Ayağına Geymiş

7.7.1938’de DB.’dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 24’te sergilenmektedir:

Tablo 24. Ayağına Geymiş Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Şait Şenses (S)
Yaş	41
Meslek	Berber

¹⁸ Derleyen tarafından eklenmiştir.

Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	332 B:3 ¹⁹

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Ayağına geymiş nalinçesi var
Topuğu halhalı bel incesi var
Yarılıp yatmıya pek havası var
Bugun olmaz vargèt,
Yarın olamaz sabret
Yar eller, eller, gadan alayım
Yar, yar, yar, yar sinen sarayım.*

Eserin düşünceler kısmında “Birinci kıt,a plakta.” notu yer almaktadır.

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

3.24. Bir Hoyrat

7.7.1938’de Diyarb’dan derlendiği belirtilen eserin kaynak kişi bilgileri Tablo 25’te sergilenmektedir:

Tablo 25. Bir Hoyrat Kaynak Kişi Künyesi

Ad Soyadı (S/Ç)	Sait Şenses (S)
Yaş	41
Meslek	Berber
Memleketi	Diyarbakır/-/-
Eseri Öğrendiği Yer/Kişi/Zaman	Hatırlayamıyor. Diyarb. De işitmiş.

Derleme fişinde, “Parçanın Metni” başlığı altında şu sözlere yer verilmiştir:

*Sen ettin viran beni,
Kimsem yok soran beni,*

¹⁹ Derleyici tarafından eklenmiştir.

*Zalim imana gelir,
Bu halde gören beni*

Derleme fişinde, esere ilişkin başka bir açıklama bulunmamaktadır.

4. DİYARBAKIR 1938 DOSYASINA İLİŞKİN DİĞER BELGELERDE YER ALAN BİLGİLER

Folklor Arşivi'ndeki yazılı belgeler arasında 1938 yılında Diyarbakır'dan derlenmiş olan eserlere ilişkin;

- *F. Arşivinin Derlediği Plâklar No. 1-410 başlıklı Demirbaş Defteri* (HÜADK Folklor Arşivi. Ankara Devlet Konservatuvarı Demirbaş Defteri (F. Arşivinin derlediği plaklar No:1-410),
- *Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu-Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler Dosyası* (HÜADK Folklor Arşivi. Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu – Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler),
- *Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi* (HÜADK Folklor Arşivi. Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi) yer almaktadır.

Diyarbakır derlemelerine ait ses kayıt listelerinin yer aldığı bu dosyalarda; plak numaralarını, kaynak kişi ve enstrüman bilgilerinin belirten ikisi daktiloyle, biri ise el yazısıyla yazılmış toplam üç adet liste bulunmaktadır. Daktiloyle yazılmış listeler (*Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu-Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler Dosyası* ve *Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi*) birbiriyle aynı formda olup Tablo 26'da gösterilmiştir.

Tablo 26. Diyarbakır 1938 Dosyasına İlişkin Diğer Belgelerde Yer Alan Bilgiler

Plak Nr.	Bant Nr.	Parçanın Adı ve Enstrüman Bilgileri	Çalan veya Söyleyen	
327	a1	Yemenim Turalıdır	v	Sait Şenses
327	a2	Bir İçlik Bitirdim	v	“ “
327	b1	Gelin Kına Havası	v	Zehra Köprücüler
327	b2	Gelin Oldum	v	Kasım İnan
328	a1	Hoyrat ve Oyun Havası	v	Ahmet Yüksekse
328	b1	Berber Şarkısı	v	İbrahim oğlu Ahmet

328	b2	Şervani Hoyrat	v		İbrahim oğlu Ahmet
329 ²⁰	a1	Koşma	V		“ “ “
329	a2	Akifin Ölümü İçin (Gelin Gidek)			Mehmet Sait Okyay*
329	b1	Bayram	V		Sait Şenses
329	b2	Hoyrat (Diyarbakır)	V		“ “
329	b3	Oyun Havası (Üç Ayak)	v		Ahmet Yüksekse
330	a1	Maya	v		İbrahimoğlu Ahmet
330	a2	Oyun Havası (Allı Senem)	R	Saz	Hafız Ali Akkoç
330	b1	Hoyrat	R	“	“ “ “
331	a1	Kırmızı Gül Türküsü	R	“	“ “ “
331	a2	Oyun Havası	R	“	“ “ “
331	b1	Kaz Türküsü	R	“	“ “ “
331	b2	Oyun Havası	V		Ahmet Yüksekse
332	a1	Oyun Havası	R	Saz	Hafız Ali Akkoç
332	a2	Esmâ Hanım	V		Ahmet Yüksekse
332	b1	Yeni Çıkmış Kestanenin Harmanı			“ “
332	b2	Ayağına Giymiş	V		Sait Şenses
332	b3	Hoyrat	V		“ “

* Derleme fişlerinde Mehmet Sait Alpay olarak geçen kaynak, bu bölümde incelenen üç listede de Mehmet Sait Okyay olarak belirtilmiştir.

Eserler vokal (sözlü) ise “V”, saz ile çalınıyorsa “S”, refakatli ise “R” olarak tanımlanmıştır. *Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu-Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler Dosyası*’nın Diyarbakır sayfasının sağ üst köşesine kırmızı kalemle “Gurik Memet” yazılıdır.

Demirbaş defterinde de yine aynı eser başlıkları listelenmiştir. El yazısıyla doldurulmuş olan listede *sıra no*, *eşyanın adı ve vasıfları*, *miktarı*, *ne suretle geldiği* ve *izahat* başlıklarında bilgi verilmiştir. Söz konusu formda, derlenen eserlerin plak numaraları “sıra no” olarak verilmiş, her bir sıra numarası için miktar “1” olarak belirtilmiştir. Diğer listelerde bulunan ve eserin plaktaki yerini belirten numaralar belirtilmemiştir. Eserlerin *ne suretle geldiği* sütununa sayfa

²⁰ Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu-Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler Dosyası’ndaki Diyarbakır sayfasına kurşun kalemle “2 adet” notu düşülmüştür.

başlarında birer kez olmak üzere “arşivce derleme” yazılmış, devam eden satırlarda denden işareti kullanılmıştır.

İzahat kısmında Hafız Ali Koç’un yer aldığı eserlere “R. Saz” notu düşülmüştür. Diğer satırlarda Mehmet Sait Okyay’ın dışındaki tüm içeriklere “V” notu düşülmüştür.

5. SONUÇ

Diyarbakır 1938 dosyasında 24 adet derleme fişinin bulunduğu saptanmış ve bu fişlere kaydedilmiş toplam 24 adet eser bilgisine rastlanmıştır. Dosyada iki derleme fişi dışındaki tüm fişlerin tek yüzü kullanılmış, her fişte bir adet eser başlığına yer verilmiştir.

Derleme fişlerinde kaynak kişi bilgileri ve eser sözlerinin genellikle duyulduğu şekilde yazılmış olduğu dikkat çekmektedir. Derleme esnasında yerel söyleyiş biçimlerinin korunmasına bağlı olarak, derleme fişleri ile diğer listeler arasında yazım farklılığı gözlenmiştir. Anlaşılamayan eser sözleri, derleyen kişi tarafından art arda dizilmiş noktalar ile gösterilmiş, çalışmaya aynı şekilde aktarılmıştır. Beş eserde yer alan eski harfle yazılmış Türkçe sözcük/metin ve bir eserde yer alan okunamayan yazı, ilgili kısma görsel olarak eklenmiştir.

Fişlerdeki bilgilere göre, bütün eserlerin Diyarbakır’da derlendiği ve tüm kaynak kişilerin Diyarbakırlı olduğu anlaşılmıştır.

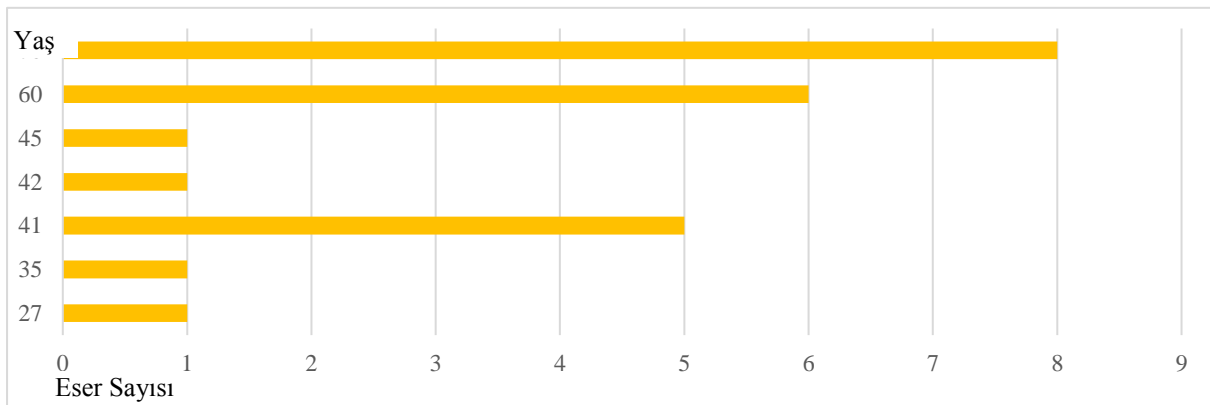
Eserlerin öğrenildiği yer/kişi/zaman bilgilerine derleyiciler tarafından; *Diyarbakırda eskiden işitmiş amma kimden işittiğini hatırlamıyor, Eski, Diyarbakırlı meyzin Mustafa efendiden, Diyarbakırlı meyzin Mustafa efendiden 50 yıl önce, 50 sene evvel, Kendisinin 50 sene önce, Eyup-kendi köyünden, Kendi köyünden Eyup (ölmüş), Hatırlayamıyor. Diyarb. De işitmiş* notları düşülmüştür. Toplam 24 eserin 8 tanesinin öğrenildiği yer/kişi/zaman bilgisi boş bırakılmış, 5 tanesine ise derleyici tarafından soru işareti (?) konulmuştur. “Ayağına Geymiş” başlıklı eserin öğrenildiği yer/kişi/zaman kısmına ise eserin asıl plak numarasıyla uyuşmayan bir plak numarası (332 B:3) eklenmiştir.

Derleme fişlerinde aktarılan bilgilere göre kaynak kişilerin yaşları, meslekleri ve kaç esere kaynaklık ettikleri, Tablo 27’de özetlenmektedir.

Tablo 27. Kaynak kişiler, yaşları, meslekleri ve kaynaklık ettiği eser sayısı

Ad-Soyad	Yaş	Meslek	Söylediği/ Çaldığı Eser Sayısı
Sait Şenses	41	Berber	5
Sait Sağlam	35	Boş	1
Zehra Köpriciler	45	Ev Kadını	1
Kasım İnan	42	Ticaret Odasında Sicil Memuru	1
Ahmet Yüksekse	70	Dellal/Tellâl	5
İbrahim oğlu Ahmet	70	Dellal	3
Mehmet Sail Alpay	27	Garaj Kâtibi	1
Hafız Ali Akkoç	60	Çiftçi	6 (S/Ç)

Verilen tabloda 70 yaşındaki İbrahim oğlu Ahmet'in dışındaki tüm kaynak kişilerin soyadı bulunmaktadır. Derlemelere kaynaklık eden 8 kişiden sadece Hafız Ali Akkoç'un çalıp söylediği anlaşılmaktadır. *Berber, boş, ev kadını, ticaret odasında sicil memuru, dellal/tellâl, garaj kâtibi, çiftçi* olarak kaydedilen kaynak kişilerin yaşları ve yer aldıkları eser sayısı arasındaki dağılım, Görsel 7'deki grafikte verilmiştir.

Görsel 7. Derlenen eserlere kaynaklık eden kişilerin yaş dağılımı

Grafiğe göre, kaynak kişilerin yaşlarının 27 ile 70 arasında değiştiği ve en çok 70 yaşındaki kaynak kişilerin eserlere kaynaklık ettiği anlaşılmaktadır.

Derleme fişlerinde yer alan 24 eserin 18 tanesi sözlü eserdir. Sadece Hafız Ali Akkoç'un seslendirdiği 6 tane eserin sözlerine saz ile eşlik edilmiştir.

KAYNAKÇA

HÜADK Folklor Arşivi. "Diyarbakır 1938 Plak No: 327-334 Band No: [Dosya no: 27]" (Klasör dosya).

HÜADK Folklor Arşivi. "Ankara Devlet Konservatuvarı Demirbaş Defteri (F. Arşivinin derlediği plaklar No:1-410)".

HÜADK Folklor Arşivi. "Arşivce ve Piyasaca Derlenen Plakların Listesi". (Klasör dosya).

HÜADK Folklor Arşivi. "Arşiv Derleme Plâkları Kataloğu – Şehirlerde ve Arşivde Derlenenler". (Klasör dosya).